

На основу члана 30 став 2 Закона о архивској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске" број 119/08) и члана 82, а у вези са чланом 88 став 2 Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске" број 119/08), министар просвјете и културе доноси

ПРАВИЛНИК О КАТЕГОРИЗАЦИЈИ АРХИВСКИХ ФОНДОВА И ЗБИРКИ¹

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступак категоризације јавне и приватне архивске грађе коју спроводи Архив Републике Српске (у даљњем тексту: Архив).

Члан 2.

Архив спроводи поступак категоризације стваралаца јавне и приватне архивске грађе (у даљњем тексту: стваралац) ради:

- а) утврђивања значаја цјелине јавне и приватне архивске грађе са аспекта документовања дјелатности коју стваралац обавља,
- б) планирања политике стручног надзора над провођењем мјера заштите, чувања, сређивања, одабирања и евидентирања јавне и приватне архивске грађе код њених стваралаца и
- в) планирања политике аквизиције јавне архивске грађе.

Члан 3.

Методолошки приступ категоризацији подразумијева вредновање ствараоца као носиоца одређених функција и утврђивање степена његовог значаја (органи власти, установе, привредна друштва, фондације и задужбине, удружења грађана и др.).

Члан 4.

Функционално вредновање ствараоца обухвата анализу и вредновање свих функција у оквиру његове дјелатности, односно потреба и интереса друштва које стваралац својом дјелатношћу испуњава или одражава.

Члан 5.

Утврђивање степена значаја ствараоца обухвата анализу и вредновање његове дјелатности, надлежности и хијерархијске повезаности.

Члан 6.

- (1) Поступку категоризације претходи попис стваралаца.
- (2) Попис се врши по територијалном принципу, односно територијалној надлежности Архива, утврђеној одредбама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Архиву Републике Српске, а у оквиру тога према општинској/градској припадности.
- (3) Пописи стваралаца јавне и приватне архивске грађе воде се одвојено.
- (4) Попис стваралаца архивске грађе врши се према сљедећој класификационој схеми:
 1. Управа и јавне службе
 2. Правосуђе
 3. Војне јединице, установе и организације

¹ "Службени гласник Републике Српске" број 53/10

- 3.1. Војне јединице
- 3.2. Војне установе
- 3.3. Војне организације
4. Просвјетне, културне и научне установе
 - 4.1. Просвјетне установе
 - 4.2. Културне установе
 - 4.3. Научне установе
5. Социјалне и здравствене установе
 - 5.1. Социјалне установе
 - 5.2. Здравствене установе
6. Привреда и банкарство
 - 6.1. Банке и новчани заводи
 - 6.2. Привредна удружења
 - 6.3. Привредна предузећа
 - 6.3.1. Индустрија и рударство
 - 6.3.2. Пољопривреда и шумарство
 - 6.3.3. Трговина, угоститељство и туризам
 - 6.3.4. Саобраћај
 - 6.3.5. Остало
 - 6.4. Занатство
 - 6.5. Задруге
 - 6.6. Остало
7. Друштвене и политичке организације
 - 7.1. Политичке и друштвене организације
 - 7.2. Сталешке корпорације
 - 7.3. Хуманитарна удружења
 - 7.4. Културна и просвјетна удружења
 - 7.5. Спортска друштва и удружења
 - 7.6. Остало
8. Вјерске организације
9. Друштвене службе.

Члан 7.

Да би правно лице стекло статус ствараоца и било евидентирано, потребно је да посједује:

- а) правни идентитет,
- б) специфичан службени мандат, јасно дефинисан у службеном тексту,
- в) степен одговорности,
- г) аутономију, односно да представља ауторитет са снагом одлучивања за послове из његове надлежности,
- д) организациону схему.

Члан 8.

(1) На основу извршеног пописа и вредновања елемената из чл. 4 и 5 овог правилника, сачињава се писани приједлог за категоризацију појединог ствараоца.

(2) Приликом утврђивања приједлога нарочито се вреднује архивска грађа која омогућава сазнање о:

- а) поријеклу њеног ствараоца,
- б) организационој структури,
- в) политици,

- г) програму,
- д) дјелатности,
- ђ) прописима којима су одређени функција, програм и дјелатност ствараоца и
- е) имовинскоправним односима.

(3) Писани приједлог из претходног става сачињава се одвојено према предложеним категоријама (I, II и III), с тим што сваки приједлог за разврставање стваралаца у I и II категорију садржи и краће образложење за све вредноване критеријуме.

(4) Приједлог за категоризацију доставља се матичној служби Архива.

(5) Попис стваралаца I и II категорије објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске.

Члан 9.

Припадност стваралаца одређеној категорији заснива се на испуњености одређених критеријума како слиједи:

а) I категорији припадају ствараоци уколико:

1) њиховим дјеловањем настаје архивска грађа од значаја за историју и друге научне области, за културу уопште и за друге друштвене потребе Републике Српске,

2) су мјеродавни за утврђивање политике, циљева и начина обављања појединих дјелатности,

3) њихова архивска грађа пружа увид у начин, обим и услове обављања појединих функција у оквиру исте дјелатности,

4) имају висок или надређен положај на подручју свога дјелокруга;

б) II категорији припадају ствараоци уколико:

1) су градског или мјесног значаја, исте или сродне дјелатности,

2) њиховим радом настаје архивска грађа чије су најзначајније вриједности садржане у архивској грађи ималаца I категорије,

3) су мјеродавни за провођење утврђене политике и обављање текућих и оперативних послова на подручју одређене дјелатности,

4) су мањег значаја,

5) су нижег ранга,

б) су ограниченог подручја дјеловања и функционалног обима у односу на ствараоце I категорије,

7) су репрезентативни за поједина важна подручја друштвеног, културног и привредног живота,

8) је грађа, у оквиру истог дјелокруга, изабрана по начелу узорка,

9) су укључени у процес према принципу што равномјерније територијалне заступљености стваралаца;

в) III категорију припадају ствараоци уколико:

1) њиховим дјеловањем настаје архивска грађа незнатног историјског или друштвеног значаја,

2) су њихове најзначајније вриједности садржане у архивској грађи стваралаца I и II категорије, као њихових надређених или матичних органа и установа.

Члан 10.

(1) Имаоци архивске грађе који по било ком основу посједују архивску грађу која има значај I и II категорије, а сами нису разврстани у ове категорије стваралаца, привремено се, до коначног преузимања ове архивске грађе у Архив, разврставају у I или II категорију стваралаца.

(2) Привремено категорисање проводи се на начин и по поступку предвиђеном за редовну категоризацију стваралаца.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".